

LAMAČAN

Číslo 4, júl - august 2001, ročník III.

Zdarma

710. výročie prvej písomnej zmienky o Lamači • 1291-2001

Sponzori:

Kuch. a bytové štúdio OC Podháj

PARMAL s.r.o.

Sabena Sport s.r.o.

Slovo k čitateľom

Vrcholí obdobie leta a mali praviť o tom, ako po prvý raz zasadnú do školských lavíc. Za svoje, už trochu viac ošúchané pracovné stoly sa podobne ako oni po prázdninovom oddychu posedia aj poslanci miestneho zastupiteľstva v Lamači. Čo nové sa pripravuje a aké dôležité úlohy čakajú na riešenie v jeseňnom období sme sa opýtali poslancov miestneho zastupiteľstva Bratislava – Lamač Ing. Jozefa JAHODKU a Ing. Františka ŠATANU.

Ktoré splnené úlohy zrealizované počas Vášho funkčného obdobia sú pre Vás „srdcovou záležitosťou“ a spájate ich s pocitom dobre vykonanej práce?

J. Jahodka: Na takto položenú otázku sa hovorí vo vyššej politike „to je dobrá otázka pani redaktorka“, pričom zvyčajne nasleduje viac či menej samokritika na veci vyriešené, o ktorých občan obyčajne nemá pochybný, na čo je to vlastne dôvod. U nás doma v Lamači však nie sme vo vyššej politike a tak sa zdržiam poskytnúť ako odpoveď vyhlásené subjektívny výpočet úspechov či „srdcových záležitostí“. Prácu miestneho zastupiteľstva môže posúdiť a zhodnotiť len občan, a to podľa toho ako to cíti, či sa nám v Lamači žije krajšie, pokojnejšie, ľahšie, či sa rozšíriť možnosti vytráťa v rôznych smeroch. Pokiaľ niečo z toho občan Lamača pocítil, a keď to čočokvek, mám dobrý pocit. Keď už sa pýtate na srdcové záležitosti, vždy ma poteší, keď niečo nové vznikne – napr. nový obytný dom neďaleko miestneho úradu. Vyzerá dobre. Dúfam, že obchodné priestory v prízemí zajúmú podnikateľov a budeme mať o pár týždňoch obchodov viac. Potešil som sa aj detským preliezačom na Malokarpatskom námestí – teda ako som už povedal, teším sa z čokoľvek, čo však vidno a z čoho – dúfam, majú potešenie aj naši občania. A nakoniec zvonice – len oni majú právo poskytovať prácu MZ. Nech si tu poviem alebo napíšem čokoľvek.

F. Šatana: Mojou „srdcovou záležitosťou“ je rozvoj celého Lamača, najmä v súvislosti so mi, však realizované úlohy pre deti a mládež a pre našich starých. Dobry pocit mám z toho, že v organizačnom poriadku sa oproti minulosti posilnila rozhodovacia právomoc poslancov, a tým by sa malo zamedziť podobným prípadom, ako bol preňom športovej haly Na barine a dodatok k najomnej zmluve o predĺžení prenájmu podpísaný bez súhlasu zodpovedajúcich poslancov starostom. Tento stav nie vždy vltajú všetci členovia MÚ a samosprávy. Neuschlám s názorom p. starostu publikovaným v Lamačani č. 1, ročník III., že v rámci kompetencií vymedzených starostu v organizačnom poriadku samosprávy MČ Lamača realizuje starosta len to, na čom sa dohodne miestne zastupiteľstvo. Dali by sa uviesť príklady nereálnych úloh prijatých zastupiteľstvom alebo realizovaných na stanovené kompetencie, a vzhľadom k tomu neodporučím zmenu organizačného poriadku v kompetenciách do budúcnosti, ale naopak, zvyšiť úroveň na dodržiavanie kompetencií. (Pozn. red.: Na tému športovej haly viac v článku Priťahy so športovou halou Na barine)

Co by ste ešte chceli presadiť a uskutočniť do konca roka 2001?

J. Jahodka: Nie všetko, čo by som chcel presadiť bude aj v krátkom čase realizovateľné. Najväčší dôraz by som položil na dorozučenie územného plánu Lamača. To je základ, na ktorom sa bude dať v budúcnosti založiť rozvoj našej mestskej časti. S tým nepriamo súvisí aj už schválená rekonštrukcia Malokarpatského námestia. Už sa teším na jej realizáciu. Vznikne pekné, útulné centrum Lamača, v ktorom by som si veľmi želal, aby sa stalo aj miestom spoločenských udalostí a stretnutí občanov. Čo ma ďalej trápi a čo by som si želal riešiť - to hore je azda celý zoznam: máme krásnu športovú halu, do ktorej ale občan Lamača nesmie – to nepovažujem za prirodzené. Naopak to, že v Lamači už nemáme ani policajnú stanicu je pre mňa niečo nepredstaviteľné a som presvedčený, že tu z vedľa mesta, ktorí takýto návrh predložili a tí z mestského zastupiteľstva, ktorí povýšili finančnú situáciu mesta nad bezpečnosť jeho občanov by sa mali vážne zamyslieť nad tým, či sedia vôbec na správnych stoloch a či by z týchto postov nemali radšej odstúpiť. Keď „rozostavajú“ fakultnú nemocnicu nevidíme jedine – je pred zrakmi schovaná (chvalabohu či bohuziaľ), bol by som veľmi rád, keby sa aspoň rokovania pohli správnym smerom. Nemôžem tu vymenovať všetko, ale predsa jednu vec by som chcel presadiť a aj realizovať v krátkom čase. Práca miestneho zastupiteľstva nie je jednoduchá v našej mestskej časti. Sme v rámci Bratislavy najmenší, prakticky bez vlastného majetku a z toho vychádza komplikovaná finančná situácia. To je vec, ktorou sa zastupiteľstvo často a dlho zaoberá, a ktorá má za následok zdĺhavé riešenie záležitostí. Sme prakticky bez podnikateľských subjektov, ktoré by boli u nás číms atď. atď. Mám však taký názor, že aj takáto zložitá situácia nevzdávaj, aby sa všetky rozhodnutia a právomoci certifikovali výlučne na miestne zastupiteľstvo. Kolektív pracovníkov miestneho úradu sa stabilizoval a veľakrát som sa presvedčil, že sú to ľudia na svojom mieste. Som presvedčený, že si v komunálnych voľbách občania Lamača zvolia dobrého starostu. Nedá mi nepovedať, že nás starosta je mimoriadne schopný človek, ktorého potenciál miestne zastupiteľstvo nevie využiť, naopak viacerými rozhodnutiami mu „prístrihlo krídla“. A práve toto ma trápi a to tu by som chcel zvrátiť a presadiť zmenu.

F. Šatana: Lamač má nevýhodný počet obyvateľov (pod 10.000) na to, aby sa podnikateľom oplátilo investovať do služieb a tvoriť konkurenčné prostredie, aby mesto rozšírilo dopravu, aby výrazne narástli príjmy do miestneho rozpočtu. Mohlo by to tak byť, keby sa počet obyvateľov zvýšil približne na dvojnásobok. Čo je však realita? Lamač napr. v referendách rozhodol, že nepochat Lamač ráz skor. vidieť, oddychový, ako je to teraz, a nepovoľovať väčšiu výstavbu, alebo sa rozhodnúť pre prudký nárast obyvateľov a zväzovať samosprávu vytvárať podmienky pre určenie intenzívnej výstavby bytov. Ak sa rozhodnú pre výstavbu musia však počítať s prechodným zhoršením služieb, dopravy, zdravotníctva, školstva a pod. Miestna samospráva musí v takom prípade hľadať cesty, aby sme investovali peniaze. Podmienky pre investovanie musia byť výhodné, okamžite a principiálne rovnaké pre každého. Nesmie sa stať, že niekomu občan napr. pozemok odpredať a inému iba dlhodobé prenajímať. Tu sa chcem ospravedlniť Ing. Ševčíkovi, že sa mi pre neho nepodarilo presadiť rovnaké podmienky na výstavbu.

KOMUNÁLNY ODPAD NA PLECIACH OBČANA

Začiatkom júla vstúpil do platnosti nový zákon o odpadoch, ktorého základnou zmenou je prenesenie zodpovednosti za tvorbu odpadu z obce na občana. Ako pôvodcu odpadu teda zákon definuje fyzickú alebo právnickú osobu, ktorej ukladá triediť odpad a stanovuje aj rozmedzie poplatku za odvoz komunálneho odpadu a to od 80 do 1.200 Sk ročne. Celkovo zákon zmenil uhol pohľadu na otázku komunálneho odpadu, vo väčšej miere sa podľa vzoru EU zamerá na princíp znížovania tvorby odpadu u výrobcov, vyžaduje však aj oveľa väčšiu disciplínu od občanov. Úplnou inováciou je zriadenie Recyklačného fondu ako neštátneho účelového fondu, v ktorom sa sústreďujú príspevky od výrobcov a dovozcov batérií, akumulátorov, olejov, pneumatík, plastov, spotrebnej elektroniky, žiaroviek s obsahom ortuti, papiera, skla, vozidiel a výrobcov ďalších výrobkov tvoriacich odpad, ako aj prostriedky z iných činností. Sústredené finančné budú použité na úhradu investičných a prevádzkových nákladov potrebných na zber a zhodnotenie odpadov a spracovanie starých vozidiel, ale aj na rôzne iné úhrady vymedzené zákonom, ako je napríklad získavanie informačných systémov na podporu zhodnocovania odpadov alebo nových technológií zhodnocovania odpadov.

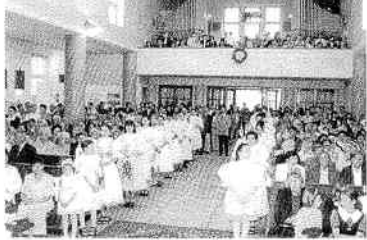
V súčasnosti je v pripomienkovom konaní návrh VZN hl. mesta SR BA o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi, ktoré by malo vstúpiť do platnosti 1.1.2002 a ktorým sa bude riadiť aj naša mestska časť. Rozpracova predovšetkým systém zberu komunálneho odpadu, charakterizuje jeho triedenie zložky, práva a povinnosti tvorcov odpadu, ako aj oprávnených osôb na manipuláciu s odpadom. VZN určuje i sankcie za porušenie nariadení, ktoré sa pri fyzických osobách pohybujú do 1.000,- Sk (v blokovanom konaní do 500,- Sk) a pri právnických osobách do 200.000,- Sk. V zmysle zákona o odpadoch bude občan povinný platiť za odpad miestny poplatok. Čo sa týka systému odvozu zmesového komunálneho odpadu, počta toto VZN v prípade obytných domov pre 25 bytových jednotiek najmenej s 1 kusom 1100 L kontajnera s intervalom odvozu odpadu 3 x za týždeň. Pre individuálnu bytovú výstavbu a rodinné domy to bude najmenej 1 kus 110/120 L zbernej nádoby s intervalom odvozu 1 až 2 krát za týždeň. Pôvodca odpadu má právo na

poskytnutie zberných nádob v množstve a druhu zodpovedajúcom systému zberu, zber a odvoz odpadu podľa harmonogramu, označenie a udržiavanie kontajnera a niektoré iné služby, avšak je povinný triediť a zhromažďovať odpad na jeho jednotlivé zložky. Pod článkom týkajúcim sa povinností pôvodcu komunálneho odpadu, určuje VZN okrem rozdelenia odpadu podľa surovín napríklad aj prednostné vylúčenie predmetov a látok s obsahom škodlivín zo zmesového odpadu, objednanie odvozu objemného odpadu a drobných stavebných odpadov u oprávnenej osoby (OLO a.s.), ukladanie komunálneho odpadu tak, aby sa nerozptyľoval po okolí alebo plnenie kontajnerov len do takej miery, aby ich bolo možné uzavrieť a bezpečne s nimi manipulovať. VZN taktiež nariaďuje neznečisťovať kontajnerové stojisko a jeho okolie, neukladať do zberných nádob na zmesový komunálny odpad horúci papier, uhybnuté zvieratá, horľavý a výbušný odpad, ako aj nespláchnúť odpad v kontajneroch a na voľných plochách. V neposlednom rade myslí VZN o nakladaní s komunálnymi odpadmi aj na temné stránky občianskeho spoluzitá, a preto prikazuje neznečisťovať vykonanie pravidelného odvozu odpadu a nespôsobiť narušenie systému zberu.

Co teda čaká bežného občana? Tak ako vo väčšine krajín Európy bude musieť selektovať z domáceho odpadu papier, sklo (bez kovových častí), kovy (železný šrot do hmotnosti 70 kg zbavený nekovových častí), čisté stlačené polyetylenotereftalátové fľaše (PET), odpad s obsahom škodlivín (oleje, farby, rozpúšťadlá, liečivá, olvené akumulátory, ortuťové žiarovky a iné drobné chemiá), biologicky rozložiteľný odpad zo zelene (kvetý, konare, listie), drobné stavebné odpady (tehly, keramika, kúsky betónu, kameňa a i.) a iné komunálne odpady, kam patria napríklad staré alebo vyradené vozidlá, nábytok, dvere, podlahoviny alebo elektrické spotrebiče ako sú chladnička a práčka. Dúfajme len, že nový zákon o odpadoch aj VZN hl. mesta Bratislavy o nakladaní s komunálnymi odpadmi prinesie okrem požiadaviek na občana aj zvýšenie úrovne služieb zo strany osôb oprávnených na manipuláciu s odpadom. Aby nakoniec práce triedený odpad nekonečným v hromadách na zastaralých skládkach bez očakávaného efektu na životné prostredie.

50. VÝROČIE POSVIACKY KOSTOLA SV. MARGITY

1. júla 2001 sa slávil v Lamači významné jubileum – 50. výročie posviacky kostola sv. Margity. Na slávnostnej omši, ktorú pri tejto príležitosti celebraval bis-

kup Bratislavsko – trnavskej arcidiecézy ThDr. Vladimír Filo, sa stretli nielen pamätníci tejto udalosti, ale aj mladší občania, ich deti a vnúčatá z lamačských rodín, ktoré dodnes ctia históriu našej obce a opatrujú, alebo s láskou predvádzajú tradičné kroje. Na slávnosti sa zúčastnili aj kňazi, ktorí v minulosti pôsobili na lamačskej farnosti – dôstojní pán Ján Suchán, Anton Kalús a Ferdinand Kaňka v sprievode súčasného lamačského dôstojného pána farára Rudolfa Daňa. Nechýbali však ani osobnosti verejného života, starosta mestskej časti

Lubomír Plai s manželkou, poslanci miestneho zastupiteľstva a mnohí ďalší.

Kostol sv. Margity sa budoval v nepriaznivých časoch prenasledovania cirkvi. Radosť veriacich bola o to väčšia, že kostol zostal až do dnešných čias nielen posvätným miestom bohoslužby, ale pribudli k nemu aj priestory, ktoré budú slúžiť na rozšírenie pastorácie. Všetkým veriacim i neveriacim, ktorí finančným či iným spôsobom prispeli k uskutočneniu tejto novostavby, ale i v minulosti k postaveniu kostola, patrí naša vďaka.

foto: zľava: Ferdinand Kaňka, Anton Kalús, Juraj Drobny, ThDr. Vladimír Filo – biskup Bratislavsko-trnavskej arcidiecézy, Rudolf Daňo, Ján Suchán

PRIEŤAHY SO ŠPORTOVOU HALOU NA BARINE

Najnová zmluva so Športovým klubom stolného tenisu Slovenská sporiteľňa Bratislava a MČ Bratislava - Lamač bola uzavretá, ako sme už v tejto veci napísali. 20. augusta 1994. Nakoľko nájomcovia nezaplátili od roku 1999 niekoľko splátok nájomného, pričom vzájomné rokovania nevedeli k výsledkom, bola nájomná zmluva zo strany mestskej časti vypovedaná. Bývali nájomcovia však odmietajú halu dobrovoľne vypráť. Z tohto dôvodu MČ BA-Lamač ešte v októbri roku 2000 podala na Okresný súd Bratislava IV žalobu o vypratanie. Nájomcovia však vzápätí podali žalobu proti mestskej časti o určenie neplatnosti výpovede, pričom argu-

mentujú tým, že údaje investovali do haly veľké množstvo finančných prostriedkov - cca 3.000.000,- Sk, a preto vypovedanie nájomnej zmluvy bolo zo strany mestskej časti v rozpore s dobrými mravmi. Množstvo investovaných finančných prostriedkov nájomcami nie je dosiaľ preukázané a tieto investície neboli vo vtedajšom miestnom zastupiteľstve vôbec odsúhlasené. Konanie na okresnom súde vo veci vypratania športovej haly bolo prerušené 16.5.2001 práve z dôvodu podania žaloby proti Lamaču o neplatnosť výpovede nájomnej zmluvy. MČ BA-Lamač v súčasnosti čaká na termín 1. pojednávania v tejto veci, ktorý má určit okresný súd.

Telegraficky • Telegraficky

Od 1. 9. 2001 bude zriadené na MÚ Bratislava – Lamač operačné stredisko Mestskej polície, ktoré by malo nahradiť zrušenú stanicu MSP Lamač. Pre Lamačanov bude k dispozícii 3x do týždňa (spolu 12 hod.) starší strážnik špecialista Karol Macák v postavení „okrákára“, ktorý bude zabezpečovať verejný poriadok a hlasovať prestupky na stanicu MSP v Dúbravke.

Útulok porušené zvieratá, ktorý prevádzkuje Sloboda zvierat na Poliankach 8 oslávil v týchto dňoch 6. výročie svojho vzniku. V rámci týždňa útulku si môžu vybrať záujemcovia nového priateľa sponderiť 168 zvierat. Kontakt: 02/ 161 87.

Školský klub detí pri ZŠ Malokarpatské nám. 1 pripravuje v školskom roku 2001/2002 Projekt výchovy mimo vyučovania zameraný na organizovanie voľného času žiakov 1. stupňa. Žiaci budú pracovať v záujmových útvaroch: Pohybové hry, Stolný tenis, Tenis, Zdravotné a rekreačné cvičenia, Atletika a Prírodovedný krúžok pod vedením odborných vychovávateľov.

OÚ Bratislava IV – Odbor požiarnej ochrany upozorňuje občanov, že je zo zákona zakázané vypalovanie tráv a porastov, a to aj na súkromných pozemkoch. Príslušnému pri vypalovaní porastov hrozí za tento priestupok pokuta do výšky 5.000,- Sk.

Na vychádzku vás tentoraz pozývame do prírodnej rezervácie ČERVENÝ RYBNÍK (rozloha 119 ha), ktorá sa nachádza v katastri Lbárskej Novej Vsi a Borského sv. Jura. Predstavuje rašelinové jazero s jehľovo-brezyňom a borovicovo-dubovým lesom; kde sa nachádzajú zriedkavé druhy močiarny flóry a fauny.

Rímskokatolícka cirkev Bratislava – Lamač zaslala Ministerstvu školstva SR protest a petíciu katolíckych veriacich občanov Lamača v súvislosti s projektom „R. A. S. T. – Jogové cvičenia v dennom režime práce žiakov všetkých stupňov a typov škôl a príprava pedagogických pracovníkov na ich realizáciu“. Vyjadriť podporu stanovisku Konferencie biskupov Slovenska a požiadala o odborné vyjadrenie sa k danej problematike od lekárov, psychiatrov a psychológov, ako aj o sprístupnenie posudku v psychologických súdnych štátov ČR a Rakúska, kde bol tento systém odmietnutý.

Medzinárodný Višegrádsky fond informuje, že uzávierka druhého grantového kola na projekty podporujúce kultúrnu spoluprácu, vedecké výmeny, vzdelávanie a zahraničnú spoluprácu v rámci V4 je 15.9.2001. Kontakt: www.visegradfund.org alebo tel. 02/ 65529411-2

Od septembra 2001 začína opäť prevádzku večierka MAJA na Heyrovského ul.

IKORES KRSTIL POSLYVNÝ FUNKČNÝ DOM

Tohtoročný posledný augustový štvrtok - 30. augusta 2001 sa veľkými písmaňami zapísal do knihy úspechov spoločnosti IKORES Slovakia s.r.o., ktorá predviedla pozvaným hosťom lamačský Polyfunkčný objekt (28 b.j.) na Heyrovského ulici. Kolaudačné konanie tejto dlhočakávanej stavby sa uskutočnilo dňa 9. 8. 2001 a bolo, až na malé detaily úspešné, takže sa už všetci noví vlastníci môžu tešiť na skoré sťahovanie. Oddychnu si aj obyvatelia okolitých domov, ktorým od začatia prípravy územia stavby v auguste 1999 vyrástol pod očami nielen nový bytový dom, ale aj park a protihlukový val, ktorý bude slúžiť všetkým. V novom objekte sa nachádza 28 bytových jednotiek, v podzemných podlažiach 54 garážových stojísk a na prízemí zatiaľ 5 prívádzok. V parterí vzniká pre Lamač nové nákupné miesto aj s rôznymi službami – čoskoro tu ľudia nájdu cukráreň, stávkový kancelária, kvetníctvo a banku. Nie všetky byty a nebytové priestory sú však už predané. Pre záujemcov ešte zostávajú voľné 2 trojizbové byty na 1. poschodí, časť prízemia pre prevádzky a niekoľko garážových stojísk. Dúfajme, že rýchlo získajú svojho majiteľa, aby bolo možné stavbu dokončiť a odovzdať do pokojného užívania nielen novým vlastníkovi, ale všetkým Lamačanom.

Kontakt: IKORES Slovakia s.r.o. Votrubova 28, 821 09 Bratislava. Tel.: 02/ 5341 4600, e-mail: ikores@ikores.sk

Miestne zastupiteľstvo BA - Lamač v mesiacoch júl - august 2001 nezasadalo, ale na poslednom zasadnutí 28. 6. 2001, ktoré sa konalo po zväzkerke nášho časopisu:

- ✓ schválilo Záverečný účet MČ BA-Lamač za rok 2000, výročná správa o činnosti samosprávy Lamača v roku 2000 je publikovaná na internete www.lamac.sk
- ✓ schválilo tvorbu a čerpanie rozpočtu na rok 2001 s pripomienkami
- ✓ schválilo súťažné podmienky pre výber dodávateľa na zimmú údržbu 2001 - 2002 s pripomienkami a uložilo vyhlásiť výberové konanie na výber dodávateľa pre výkon prác na zimmú údržbu ciest, chodníkov a ostatných plôch v správe MČ Bratislava - Lamač v zmysle zákona č. 263/1999 Z. z. o verejnom obstarávaní
- ✓ schválilo koncepciu zväzenia Malokarpatského námestia
- ✓ schválilo zámer prenajímu pozemkov - časť pozemku parc. č. 1836/1 a 1836/4 pre Pezinské teheľne a.s. na obdobie 10r. za cenu 100,- SK/m² za účelom vybudovania predajne stav. materiálu
- ✓ schválilo prenájom 3 garáží Pod náspomom o výmere 49,2 m² pre MVDR. Pavla Čecha za účelom zriadenia veterinárnej ambulancie na obdobie 10 rokov s výškou najomného 600,- SK/m²/rok
- ✓ schválilo prenájom 2 garáží Pod náspomom o výmere 29,8 m² pre spoločnosť Artistic Design na zriadenie ateliéru architektov na obdobie 10 rokov s výškou najomného 800,- SK/m²/rok
- ✓ schválilo odpredaj hnutelého majetku MČ BA-Lamač (vozidlá a kontajnery - 26. 7. 2001 predané za 292.336,- SK v hotovosti)
- ✓ súhlasilo s navrhovanou zmenou znenia VZN č. 5/1996 o dodržiavaní čistoty v poriadku na území MČ Bratislava - Lamač
- ✓ odporúčilo mestskému zastupiteľstvu schváliť navrhovaný dodatok č. 15 Štatútu hl. mesta SR BA
- ✓ schválilo účasť mestských častí Bratislava - Lamač na projekte Európskej únie SAVE II v súvislosti s našou žiadosťou o financovanie Bratislavskej energetickej poradenskej kancelárie v Lamači s pôsobnosťou pre celý okres BA IV z prostriedkov EU
- ✓ neschválilo navrhované zmeny v rokovacích poriadkoch komisírií MZ BA-Lamač
- ✓ schválilo rámcový plán práce a plán zasadnutí Miestneho zastupiteľstva, ako aj plán posledných dní na II. polrok 2001 s pripomienkami

ROZÁLSKE HODY v LAMAČI

9. septembra 2001

- 11 h Slávnostná svätá omša v kaplnke sv. Rozálie
- 15 h Rozálske hodové popoludnie na Malokarpatskom námestí - koncert ľudovej hudby CIFRA - cukrová vata, balóniky - kolotoče a atrakcie pre deti

Upozorňujeme lamačských motoristov, že v čase od 6.10.9.2001 nebude čiastočne možné parkovanie pri Pošte 47 na Malokarpatskom nám.

Občianske združenie TERRA TERAPEUTICA

ponúka možnosť pracovať s hlinou pre záľubu, liečbu i relaxáciu.

TERRA TERAPEUTICA poskytuje

VŠETkým DEŤOM záľubu, možnosť vytvárať krásne veci z hlíny, kresliť, maľovať a najst nových kamaťov
DEŤOM S RÔZNymi ZDRAVOTNými a SOCIÁLNymi PROBLÉMami (mentálna retardácia, poruchy správania, zdravotné a telesné postihnutie, diabetes mellitus) individuálnu starostlivosť pri výtvarných aktivitách

ICH RODIČOM poradenstvo

ŠTUDENTOM ARTETERAPIE možnosť praxe

PRACOVNÍKOM V ODBORE LIEČEBNÁ PEDAGOGIKA, PSYCHOLOGIA a VÝTVARNÉ UMENIE organizovanie workshopov a seminárov

V prípade záujmu sa kontaktujte na telefónnom čísle 02/6436 5431, fax: 02/ 6446 1163

VÚB exp. Lamač, č.č.: DDA 64: 1433838751/0200
Projekt podporila NADÁCIA PRE DETI SLOVENSKA

KINO LAMAČ

15. 9. 18h, 20h Hannibal, USA, 60,- Sk
29. 9. 18h, 20h Zmluva s diabľom, USA, 55,- Sk

STRÁNKOVÉ DNI MÚ BA - LAMAČ

www.lamac.sk plai@lamac.sk

Pondelok: 08.00-12.00 h, 13.00-17.00 h
Utorok: Nestránkový deň
Streda: 07.30-12.00 h, 13.00-16.30 h
Štvrtok: 08.00-10.00 h
Piatok: Nestránkový deň

Sponzorský účet VÚB BA, č.ú.: 35-3024-032/0200

„Žit, to je tá najzriedkavejšia vec na svete. Väčšina ľudí totiž iba existuje“ - to sú slová známeho filozofa Oscara Wilda. Znamená to asi toľko, že žit, skutočne žit nie je až tak jednoduché. Človek, ktorý skutočne žit, zanechá po sebe niečo trvalé, niečo, čo ocenia i nasledujúca generácia. Žiaľ, takýto človek od nás nečakane odišiel. V profesori PETROVI HRADLOVI (29.4.1940 - 24.7.2001) stráca nielen Vysoká škola múzických umení (VŠMU) svojho obľúbeného učiteľa, Lučička svojho zbornajstra a Spevácky zbor slovenských učiteľov (SZSU) svojho dirigenta, ale aj Lamač významnú osobnosť, ktorá pozdvihla a propagovala slovenskú kultúru doma i v zahraničí. Smrť ho vytrhla z kruhu rodiny a navždy uzavrela pole jeho pôsobenia v spomínaných inštitúciách. Slovenská kultúra verejnou stratou v osobe Petra Hradla vynikajúceho odborníka, ktorý svoju činnosť vyoral skutočne hlbokú brazdu na poli zborového spevu a jeho strata bude skutočne boľavá pre tých, ktorí s ním spolupracovali. Spomínať úspechy, ktoré dosiahol, by vyžadovало mnoho riadkov, nemožno však zabudnúť na súťažné prehlady v Brazílii, Kórey, Taiwane, Anglicku a na Malte, kde Lučička pod jeho vedením získala dokonca najvyššie ocenenie. Ako zbornajstra SZSU predstavil slovenské spevácke

umenie v Langolene, Kanade, USA, Estónsku a vo Švajčiarsku, kde sa súbor nenechal zahabiť a dobyl mnohé finálové miety. Autoritu tohto takmer 80-členného zboru zrelých mužov si získal svojou cieľavedomosťou, svojím majstrovstvom a akousi samorejmou láskou k zborovému spevu. Človeku akosi ťažko uveriť, že sa už nikdy nepostaví pred svoj zbor, že už nikdy svojím milým úsmevom nevejie odvahu a istotu pred každým koncertom kolektívu, ktorý ho mal uprimne rád a vysoko si vážil jeho majstrovstvo. Nemožno uveriť tomu, že sa už nikdy nepokloní nadenému obecstvu, ktoré vyprevádzalo jeho odchody z pódia úprimným a nadeným potleskom. Pre pretrvávajúcu chorobu sa však už nemožno zúčastniť zájazdu do Japonska.

Pri odchode našich najbližších a najmilších si vždy kladieme otázku: „Prečo si nás práve ty opustil?“ Kladíme si ju aj my, majstre. „Prečo ste nás opustili tak nečakane?“ Odpoveď na túto otázku je len jedna, a tá znie: Všemohúci, ktorý si Vás pozval k sebe, potreboval pre svoj nekonečný zbor anjelov ozajstného majstra, zásluhou ktorého budú znieť dodávka velebne tóny na Jeho oslavu.

Mgr. Jozef Pauchly

MÁ EŠTE PREDNOŠť ZDRAVIE NAŠICH DEŤÍ?

Od júna tohto roka vstúpila do platnosti novelizácia VZN o čistote a verejnom poriadku v našej mestskej časti, ktorá sa týkala predovšetkým chovateľov psov. Priemlelo sa sebou určité obmedzenia, ktoré vyvolali u niektorých vlastníkov psov výhrady, u iných výrazné protesty. Je ťažké vysvetľovať staršiemu osamelému človeku, pre ktorého jeho zvieratko predstavuje celý svet, že iba náhradou za blízku ľudskú osobu, ktorá ale v žiadnom prípade nemôže byť so svojimi právmi stavaná naroveň človeka. Je však dôležité uvedomiť si, že keď v domáce zvieratko akokoľko milované, zbaví sa ho každý napríklad v prípade, ak niekto v rodine trpí alergiou. S takýmto problémom bojuje každá normálna rodina, ktorá má ale priestor na diskusiu a mnohé trebie plochy dokáže rýchlo zmierniť.

„Vodiť psa na vodítku, keď sa mu chce behať? Je užasne energetický a potrebuje pohyb, ale ako to riešiť, keď je príliš veľký a ľudia sa ho boja? Má rád ľudí a deti, ale my vlastne nemáme, tak mu ich chcem dopriať na ihrisku, ved aj cudzie deti majú vzťah k zvieratám.“ To sú len niektoré z otázok, ktoré prebehnú mysľou mnohých chovateľov. Problémy vyplývajúce zo stretu vlastného názoru a prijatých právnych noriem rieši väčšina milovníkov zvierat veľmi nekriticky. Často stáči vnútorný argument - platím za psa dane, tak nech mi všetci dajú pokoj. Horší je variant, ak majiteľ dokázateľne obchádza aj daňovú povinnosť. „Nikto predsa nechce byť udavač a susedia to na mňa nepovedia.“ Na takúto domnieňku sa nezodpovedný majiteľ rád spolieha, a na „slušnom“ sídlisku mu to často aj prejde. Tých niekoľko chybajúcich tisíc sú ale občas práve tie drobné, ktoré by pravidelne mohli pokrývať výdaje na papierové vrecká na psie ekskrementy. Argument nepleniaťi nami však funguje iba v okruhu poslucháčov s rovnakým názorom, a tých nemusí byť veľa. Všetci máme svoje chyby a nájdú sa aj

mnohí iní, ktorí si nespovedovali kladný vzťah k zvieratám a ich tolerancia má svoje hranice. Stažujú sa na množstvo psov, na špinavé ulice, na nečinnosť zodpovedných. Ťažko takému človeku vysvetliť, že nie je v práve, a že finančná situácia žiadne adekvátne zášasy nedovoľuje, najmä ak platí svoje dane obci a má tým pádom rovnako závažný argument ako chovateľ.

„Ako z tohto kolotoča von?“ - Možno by na prvom mieste bolo vhodné, aby obe strany častejšie kontaktovali svojich zástupcov v miestnom zastupiteľstve a požadovali uspokojenie svojich požiadaviek. Na druhej strane to chce trochu dobrej vôle zo strany obyvateľov a vyjstí si so svojím miláčikom do voľnej prírody alebo na vyhradené miesta, kde je to povolené. Na krátkych vychádzkach po sídlisku vodiť psika na flexibilnej vódke, ktorá mu dáva aspoň trochu možnosť pohybu, a ak vášmu zvieratku vyslovene prekáža náhubok, vybrať sa na prechádzku v čase, keď je v obci najmenší pohyb obyvateľov.

Otvorená zostáva otázka psích vykalov, ktoré v zime nepekné pútajú pozornosť na zasneneých trávnokoch a v lete podliehajú rýchlym rozkladu. Nebezpečenstvo, ktoré v sebe skrývajú je choroba nazvaná larválna toxokaróza. Väčšia pôvodcu - obľúbené červa rodu Toxocara sa vylučujú stolicou psov a mačiek, vo vlhkej a teplej pôde zrejú a prenikajú ústami do ľudského organizmu. Prechádzajú pečúňou pľúcami, mozgom a obávajú je aj očná lokalizácia. Podľa sérológie sa s toxokarózou stretol približne každý šiesty občan u nás, klinických prípadov je ale ďaleko menej. Toto ochorenie bolo objavené pred 40 rokmi v New Orleans v USA a v praxi sa stále ešte podceňuje. Príčinou sú malé zmatosti o tejto chorobe nielen v laickej verejnosti, ale aj u zástupcov a zdravotníckych pracovníkov. Prítomné podmienky na šírenie toxokarózy sú stále priaznivé.

Letné prázdniny priniesli tohto roku aj pekné prekvapenie pre mladé mamičky s deťmi. Na terase Malokarpatského námestia vyrástol 11. júla 2001 detský kútik s dreveným domčekom, šmyčkovkou a hrajacimi zvieratkami. Krásne žiarivé farby pútali pozornosť do diaľky a čokoško si získal mnohých malých návštevníkov. Škoda len, že si svoj zisk na nevinom zariadení vybil nejaký vandál, ktorý necelú dva týždne po nainštalovaní domčeka vytrhol dosku zo zábradlia šmyčkovky. Vinník zatiaľ zostáva v anonymite, a tak sa nám nepodarilo zistiť, či išlo len o dočimie niečieho ľahostajného alebo chcel niečo úmyselne sabotovať projekt iniciovaný obyvateľmi našej mestskej časti. Vďaka nezástnej ochote spol. Duspama s.r.o. sa však podarilo poškodenú časť ihriská rýchlo nahradiť, a tak sa lamačské deti môžu znova bezpečne šmykať a hrať. V našej ankete sme sa tentoraz opýtali práve tých najmenších a najpovalenejších, ako sa im nové ihrisko páči.

Dávid Hazel, Studenohorská ul., 10 r.: Keď som bol v Amerike, mali tam podobné a väčšie ihrisko. Boli na ňom rôzne zariadenia aj pre väčšie deti, napríklad tyče na šplhanie a iné. Máme doma z toho aj fotografie. Môžem ich priniesť na Miestny úrad.

Andrej Reháč, Stankova ul., 8 r.: Ihrisko sa mi veľmi páči. Ilir Kanička, Studenohorská ul., 10 r.: Páči sa mi nové ihrisko, ale chýbajú tu hrajadky aj pieskovisko. Pieskovisko by sa mohlo ohraďiť, aby tam nechodili psy.

Mnohé z detí sa ostýchali, niektoré - tie najmenšie sa schovávali za rodičov a starých rodičov, ale všetky boli spokojné, že sa na námestí môžu zaujímavo zahrať a že nové ihrisko so sebou prinieslo aj nových kamaťov. Už nemusia len behať od lekáre k cukrárni a preliezať lavičky, ale majú svoj priestor na hranie. A čo sa týka rozšírenia detského kútika o ďalšie hracie prvky - všetko je otázkou peňazí. Ak by sa našiel ochotný sponzor, bolo by možné doplniť hraciu plochu aj o rozmanité prvky na prelizovanie a cvičenie.

Osobite ohrozené a pre klinické ochorenie vnímavé sú práve deti. Vedť to zistiť, či si pri „pečení koláčikov“ z piesku dieťa do tela nezaisťuje aj toxokaru alebo či náhodou nestúpilo do „šťastie prinášajúceho“ psieho ekskrementu, odčieľ je už k ústam iba kusček. Prameňom nákazy je červ masožravcov, najmä mladých psov (Toxocara canis) a mačiek (Toxocara cati). V ňom žije dospelá samička dlhá okolo 18 cm a menší samček. Stolicou hostiteľa odchádza denne približne 20.000 vajčiek a viac s priemerom necelú desiatinu milimetra. Vajčká roztrúsené po teréne pri dobrej vlhkosti, ktoré a prísťu vzduchu v priebehu asi troch týždňov dozrejú v larvy dlhé približne tretinu milimetra. Základná cesta prenosu na človeka je cez pôdne substráty, najčastejšie znečistenými rukami, ale pravdepodobne aj iným spôsobom; napríklad vdychovaním. Inkubačná doba toxokarózy je jeden až tri týždne a prejavuje sa v prvej fáze okrem horúčky aj nevoľnosťou, zvracaním, hnačkou, nechuťou k jedlu a bolesťami brucha, svalov a zhybov. Najdôležitejšou prevenciou proti tejto chorobe je hygiená ruky pri práci s hlinou, dôkladné čistenie zeleniny konzumovanej v surovom stave a dokonale tepelné spracovanie mästej potraviny vrátane vlnútornosti.

„Si nie je namiestne „maľovať hruď čerta na stenu“, ale mladí rodičia chcú určite pre svoje deti to najlepšie, takže zbytočné podceňovanie ochorenia je skôr na škodu. Problém zostáva v mentalite ľudí. Ak už chováme zvieratko v paneláku, je slušné odpad po ňom aspoň odnieť z chodníka. Zatiaľ je však málokde zvykom, ak na to nie sú podmienky v rámci mestskej časti, psie ekskrementy dobrovoľne zbierať. A rozsiahle investície do programu čistenia verejných priestranstiev od vplyvov našich psích miláčikov si zatiaľ naša mestská časť nemôže dovoliť.

NAFUKOVACIA TENISOVÁ HALA

Lamač - Malokarpatské nám.
ponúka svoje služby na zimmú sezónu 2001/2002.

Rezervácie na:
tel. č. 0903 425 091

FARBY LAKY

MIEŠANIE FARIEB NA POČKANIE

Pondelok - Piatok 7.00 - 18.00
Sobota 7.00 - 12.00

Kempelova 2
KARLOVA VES
tel./fax: 02/ 6542 1727, e-mail: parmal@parmal.sk

S týmto vystrihnutým kuponom získavate pri jednorazovom nákupe u nás 5% zľavu

Kuchynské a bytové štúdio

kuchynské na mieru, obývačky, detské a študentské izby, antiagergické a ortopedické matrace na zákazku, vstavané a voľne stojace elektrospotrebiče, kuchynské drezy, batérie, pracovné dosky, chromované doplnky, úchytky atď...

Nová predajňa - Malokarpatské nám. 4, OC Podháj, Lamač (vedľa potravín REMA 1000), tel./fax: 02/ 6478 9168

Otvorené Po-Pi: 10.00-13.00 hod., 14.00-18.00 hod, So: 9.00-12.00 hod.

Akcia: nerezový CrNi 18/5 drež ETX 614 Franke (Švajčiarsko) vrátane sifónu a tesnenia **1.590,- Sk**

Pri kúpe pracovnej dosky, tesniacej lišty a drezu zľava z celkovej ceny **10%!**

Kuchynská linka Oľga soft techno vrátane drezu a pracovnej dosky 180 cm **9.990,- Sk**

Akcia trvá do vyčerpania zásob. Prídte ihneď!

OSLAVY 710. VÝROČIA PRVEJ PÍSMENEJ ZHŤENKY O LAMAČI

21. októbra 2001 (nedeľa)

16.30 **HUDEBNÉ ILUBIACIE**
organový koncert Viery LUKÁČOVEJ a jej losár Kostol sv. Margity

26. októbra 2001 (piatok)

Doplnudnie vyovované deňom
Malokarpatské nám.

27. októbra 2001 (sobota)

14.00 **SINE NOMINE**, predstavenie skupiny historického serumu, Malokarpatské nám.

15.00 **NOVODOBE DEJINY LAMAČA** prednáška PhDr. Gabriely ŠKORVANOVEJ
Kino Lamač, Malokarpatské nám.

16.00 **SLÁVNOSTNÉ ZHROMAZDENIE OBČANOV**
k 710. výročiu prvej písmovej zmienky o Lamači
Kino Lamač, Malokarpatské nám.

17.10 **LAMAČSKÍ MAISTRI** otvorenie spoločnej výstavy umelcov pôsobiacich v Lamači
Kino Lamač, Malokarpatské nám.

17.30 **ELMOVÉ ZASTAVENIA** premietanie filmových snímok o histórii Bratislava a Lamača
Kino Lamač, Malokarpatské nám.

17.30 **SLÁVNOSTNÝ KONCERT** skupiny TIRAMISU a LAMAČSKO-DUBRAVSKÉHO SPEVÁCKEHO ZBORU pod vedením Ing. Petra FAJKUSA
Kostol sv. Margity

19.15 **OLIVNOSTROJ**, Malokarpatské nám.

28. októbra 2001 (nedeľa)

10.30 **SLÁVNOSTNÁ SV. OMŠA** k Pamätnému dňu Lamača
celebruje Dp. Rudolf DAŇO, Kostol sv. Margity

12.00 **SPOMIENKOVÝ SPRIEVOD**
v tradičných lamačských krojoch

13.30 **EXHIBIČNÝ FUTBALOVÝ ZÁPAS**
Športový areál FK Lamač

Potrebuje sa zapokovať cudzí jazyk?
Chcete, aby Vaše deti zmysluplne trávil voľný čas? Uvažujete, že sa začnete učiť cudzí jazyk úplne od začiatku?

CENTRUM VZDELÁVANIA LAMAČ
organizuje v školskom roku 2001/2002 kurzy angličtiny a nemeckého jazyka v kine Lamač na Malokarpatskom námestí pre deti, študentov i dospelých, začiatčovníkov aj pokročilých. Zápis sa uskutočnil v dňoch 10., 11. a 12. septembra 2001 v kine Lamač na 2. poschodí v čase od 17.00 do 19.00 hod. kontakt: 0903 433 604.

LAMAČAN - dvojmesečník samosprávy mestskej časti Bratislava - Lamač, adresa redakcie: Heyrovského 2, 841 03 Bratislava, tel.: 02/ 6478 1581, 6478 0065 k 24, fax: 02/ 6478 0589, zodpovedný redaktor: Mgr. Dagmar Meheková, predsedníčka redakčnej rady Mgr. Terézia Sukupová, redakčné rady: Juraj Bogdan, Doc. PhDr. Henrich Janus, Martin Šimončík, Helena Vajňorová, Mgr. Jozef Pauchly, Do čias prispeli: MUDr. Miroslav Mikulecký ml., Ing. Juraj Marček, Gaľka FUXO, tlače: Komprint s.r.o., Borská 8, 841 03 Bratislava. Náklad 3 000 kusov, zadane do tlače: 30.8.2001. Registrčné č. OLU 34/1/99. Dostupné na: MÚ Lamač, Pošte 47 - Lamač, v miestnej knižnici, na Farskom úrade RKC v Lamači, v predajni potravín REMA 1000 na Malokarpatskom námestí, v miestnych novových stánkoch, v Dome-penzioně pre dôchodcov Na bávine 5, v Sukromnej obchodnej akadémii UBEŠTA na Borského ul., v reštaurácii Na vršku, v priestoroch Záhradného strediska, v Potravničích - Na Barne 2 a na 2. pod.